

Europese Raad

Brussel, 15 december 2016
(OR. en)

SN 97/16

Conclusies van de Europese Raad over migratie, Cyprus, Oekraïne (15 december 2016)

I. MIGRATIE

Externe dimensie

1. De Europese Raad herinnert aan zijn conclusies van oktober over de route door het oostelijke Middellandse Zeegebied. Hij herhaalt dat hij vasthoudt aan de verklaring EU-Turkije en onderstreept hoe belangrijk het is dat alle onderdelen van de verklaring volledig en niet-discriminerend worden uitgevoerd. Hij herhaalt ook zijn belofte om de landen langs de Westelijke Balkanroute verder te ondersteunen. Hij bekrachtigt het gezamenlijke actieplan betreffende de uitvoering van de verklaring EU-Turkije zoals opgesteld door Griekenland en de Commissie en is verheugd over het feit dat Griekenland reeds die eerste stappen naar uitvoering daarvan heeft gezet. De Europese Raad roept alle lidstaten op ervoor te zorgen dat het gezamenlijke actieplan snel wordt uitgevoerd.

2. Het nieuwe partnerschapskader voor samenwerking is een belangrijk instrument in de strijd tegen illegale migratie en de diepere oorzaken ervan, met name wat de route door het centrale Middellandse Zeegebied betreft. De Europese Raad is ingenomen met de vooruitgang bij de uitvoering van de pacten met vijf Afrikaanse landen van herkomst of doorreis, en met de groeiende eigen verantwoordelijkheid van de partnerlanden. In het licht van deze ervaring zouden nieuwe pacten of andere vormen van samenwerking kunnen worden overwogen, rekening houdend met de beschikbare middelen. De doelstellingen van het partnerschapskader die de Europese Raad in juni jl. vastlegde, moeten in andere externe instrumenten en beleidslijnen van de EU en de lidstaten worden geïntegreerd. De Europese Raad roept de lidstaten op zich te blijven inzetten voor het partnerschapskader en hun inspanningen ter zake nog op te voeren, en zal de vorderingen met het indammen van de migrantenstromen en het verbeteren van de terugkeercijfers nauwlettend volgen.
3. Om de uitvoering van het actieplan van Valletta en het partnerschapskader te versterken, dient het in de Raad bereikte akkoord inzake het Europees Fonds voor duurzame ontwikkeling en inzake het mandaat van de EIB voor externe leningen spoedig te worden gevolgd door de vaststelling van de betreffende wetgeving. In dit verband is de Europese Raad verheugd over het feit dat de EIB begonnen is met de uitvoering van haar veerkracht-initiatief voor het Zuidelijk Nabuurschap en de Westelijke Balkan.
4. De Europese Raad beklemtoont dat de steun voor de Libische kustwacht, onder meer via EUNAVFOR MED operation SOPHIA, moet worden opgevoerd om haar beter in staat te stellen levens te redden en het bedrijfsmodel van mensensmokkelaars te ontwrichten. Tegelijkertijd moeten initiatieven worden genomen om in Libië gestrande migranten mogelijkheden inzake begeleide vrijwillige terugkeer te bieden en het aantal gevaarlijke reizen te beperken.
5. De Europese Raad memoreert dat het belangrijk is dat passende middelen ter beschikking worden gesteld van het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken (EASO) en de Europese grens- en kustwacht. Hij waardeert dat het EASO zal beginnen met het aanwerven van gespecialiseerd personeel om een stabiele en duurzame capaciteit te garanderen. Hij herhaalt voorts dat waakzaamheid geboden blijft met betrekking tot andere routes, onder meer die door het westelijke Middellandse Zeegebied, om snel op de ontwikkelingen te kunnen reageren.

Interne dimensie

6. De daadwerkelijke toepassing van de beginselen verantwoordelijkheid en solidariteit blijft een gedeelde doelstelling. Uit de evaluatie van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel waaraan de afgelopen maanden onophoudelijk is gewerkt, blijkt dat op sommige gebieden convergentie bestaat, terwijl aan andere gebieden nog moet worden gewerkt. De Raad wordt gevraagd om, voortbouwend op dit werk, het evaluatieproces voort te zetten met het doel tijdens het komend voorzitterschap een consensus over het asielbeleid van de EU tot stand te brengen.
7. De lidstaten moeten hun inspanningen ter bespoediging van de herplaatsing, met name van niet-begeleide minderjarigen, en de uitvoering van de bestaande hervestigingsregelingen verder opvoeren¹.

¹ Dit laat het standpunt van Hongarije en Slowakije, zoals geformuleerd in de gerechtelijke procedures die zijn ingesteld naar aanleiding van Besluit nr. 2015/1601, en het standpunt van Polen, dat zich in de procedure bij verzoekers heeft gevoegd, onverlet.

IV. CYPRUS

21. Naar aanleiding van een presentatie van de president van de Republiek Cyprus over de onderhandelingen inzake een regeling voor Cyprus heeft de Europese Raad andermaal zijn steun betuigd voor het lopende herenigingsproces in Cyprus. In de wetenschap dat Cyprus lid is van onze Unie, en dat na de regeling zal blijven, is de EU bereid deel te nemen aan de Conferentie van Genève van 12 januari 2017 over Cyprus.

Oekraïne

22. De Europese Raad herhaalt hoezeer hij hecht aan het internationaal recht en de territoriale integriteit van Oekraïne, alsook aan de sluiting van de Associatieovereenkomst tussen de EU en Oekraïne, die het tot stand brengen van een diepe en brede vrijhandelsruimte omvat. Doel van de associatieovereenkomsten is partnerlanden te ondersteunen in hun traject om stabiele en welvarende democratieën te worden, en symbool te staan voor het strategische en geopolitieke belang dat de Europese Unie hecht aan de regionale context. Daarom blijft de voltooiing van het ratificatieproces een cruciale doelstelling van de EU.
23. Na zorgvuldig nota te hebben genomen van het resultaat van het Nederlandse referendum op 6 april 2016 over het wetsvoorstel tot goedkeuring van de Associatieovereenkomst, alsmede van de in de aanloop naar het referendum geformuleerde zorgpunten, zoals verwoord door de minister-president van Nederland, neemt de Europese Raad nota van het besluit van de staatshoofden en regeringsleiders van de 28 lidstaten van de Europese Unie, in het kader van de Europese Raad bijeen (bijlage), waarbij deze zorgpunten worden behandeld op een wijze die volledig recht doet aan de Associatieovereenkomst en de EU-verdragen.
24. De Europese Raad wijst erop dat het besluit in bijlage dezes juridisch bindend is voor de 28 lidstaten van de Europese Unie en alleen in onderlinge overeenstemming tussen de staatshoofden en regeringsleiders van deze lidstaten kan worden gewijzigd of ingetrokken. Het wordt van kracht zodra het Koninkrijk der Nederlanden de overeenkomst heeft geratificeerd en de Unie deze heeft gesloten. Mocht dit niet gebeuren, dan zal het besluit ophouden te bestaan.
25. De Europese Raad verwelkomt de resultaten van de top EU-Oekraïne van 24 november 2016 en beklemtoont dat de Unie vastbesloten blijft haar betrekkingen met Oekraïne in het licht van de huidige uitdagingen te verdiepen en te versterken. Hij erkent de verwezenlijkingen van Oekraïne bij het uitvoeren van de hervormingen om aan de Europese normen te voldoen, alsook het feit dat het thans de voorwaarden voor een visumvrije regeling met de Unie vervult. In het verlengde van de vaststelling van een solide opschortingsmechanisme wordt de medewetgevers verzocht de laatste hand te leggen aan de procedure die tot de opheffing van de visumplicht voor Oekraïne en Georgië moet leiden.

Besluit van de staatshoofden en regeringsleiders van de 28 lidstaten van de Europese Unie, in het kader van de Europese Raad bijeen, inzake de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds

De staatshoofden en regeringsleiders van de 28 lidstaten van de Europese Unie, waarvan de regeringen de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds, (de "Overeenkomst") hebben ondertekend,

Rekening houdend met de uitslag van het referendum in Nederland van 6 april 2016 over de wet tot goedkeuring van de Associatieovereenkomst EU-Oekraïne, en met de in de aanloop naar het referendum geformuleerde zorgpunten, zoals verwoord door de minister-president van het Koninkrijk der Nederlanden,

Geleid door de wens die zorgpunten te behandelen op een wijze die volledig recht doet aan de Associatieovereenkomst EU-Oekraïne en aan de EU-Verdragen, en strookt met de doelstelling van de EU om de betrekkingen met Oekraïne te verdiepen,

Gelet op de conclusies van de Europese Raad van 15 december 2016,

Hebben besloten over te gaan tot de vaststelling van de volgende consensus, die van kracht wordt zodra het Koninkrijk der Nederlanden de Overeenkomst heeft geratificeerd en de Europese Unie deze heeft gesloten:

A

Hoewel de Overeenkomst strekt tot de totstandbrenging van nauwe en langdurige betrekkingen tussen de partijen bij de Overeenkomst op basis van gemeenschappelijke waarden, verleent zij Oekraïne niet de status van kandidaat-lidstaat voor toetreding tot de Unie en houdt zij geen toezegging tot de toekomstige verlening van die status aan Oekraïne in.

B

De Overeenkomst bevestigt de samenwerking met Oekraïne op het gebied van veiligheid, met name inzake conflictpreventie, crisisbeheersing en niet-verspreiding van massavernietigingswapens. De tekst behelst geen verplichting voor de Unie of de lidstaten om collectieve veiligheidsgaranties of andere militaire steun of bijstand aan Oekraïne te verstrekken.

C

De Overeenkomst beoogt uitdrukkelijk de mobiliteit van burgers te verbeteren, maar verleent onderdanen van Oekraïne of burgers van de Unie niet het recht om zich vrijelijk te vestigen of vrijelijk te werken op het grondgebied van de lidstaten, respectievelijk Oekraïne. De Overeenkomst laat het recht van de lidstaten onverlet, zelf te bepalen hoeveel onderdanen van Oekraïne tot hun grondgebied worden toegelaten teneinde daar al dan niet in loondienst arbeid te verrichten.

D

De Overeenkomst bevestigt dat de Unie vastbesloten blijft het hervormingsproces in Oekraïne te steunen. De Overeenkomst noopt de lidstaten niet tot extra financiële steun aan Oekraïne, en doet geen afbreuk aan het exclusieve recht van elke lidstaat om de aard en de omvang van zijn bilaterale financiële steun te bepalen.

E

De strijd tegen corruptie is van cruciaal belang om de betrekkingen tussen de partijen bij de Overeenkomst te verbeteren. Krachtens de Overeenkomst zullen de partijen samenwerken bij het bestrijden en voorkomen van corruptie in zowel de particuliere als de publieke sector. De samenwerking tussen de partijen op het gebied van de rechtsstaat heeft met name tot doel de rechterlijke macht te versterken, de efficiëntie ervan te vergroten, de onafhankelijkheid en onpartijdigheid ervan te beschermen, en corruptie aan te pakken.

F

Eerbiediging van de democratische beginselen, de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, alsmede van de rechtsstaat, onder meer in de zin van punt E, zijn essentiële onderdelen van de Overeenkomst. De partijen dienen hun verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst na te komen; op de uitvoering en handhaving ervan zal worden toegezien. Conform artikel 478 van de Overeenkomst kan elke partij passende maatregelen treffen indien de verplichtingen niet worden nagekomen. Bij het kiezen van passende maatregelen zal voorrang worden gegeven aan maatregelen die het functioneren van de Overeenkomst zo min mogelijk verstoren. Deze maatregelen kunnen, in laatste instantie, de schorsing van de rechten of de verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst behelzen.
